

ІСТОРІЯ СТИЛІВ В МИСТЕЦТВІ

Викладач – канд. мист. ШВЕЦЬ Н. О.

3 курс

Тема 1.

Проблема стилю в мистецтві. До теорії художнього стилю.

1. Визначення понять: художній стиль, стилістика, стилізація, еkleктика, історична епоха, історичний стиль, художній напрям, течія, школа, творчий метод.
2. «Ознаки» і «носії» стилю; стилеутворюючі чинники і закономірності стилеутворення.
3. Архетипи художнього мислення (наївно-натуралістичний, раціонально-ідеалізуючий, ірраціонально-ідеалізуючий, ірраціонально-містичний та ін.).
4. Романтичний і класицизуючий типи художнього мислення.
5. Поняття класики. Поняття традиції та новаторства в процесі стилеутворення.

Питання для самоперевірки:

В чому полягає різниця художнього напрямку і художньої течії?

Охарактеризуйте романтичний і класицизуючий типи художнього мислення.

Дайте визначення поняттю стилізація.

Ключові слова: стиль, історична епоха, напрям, течія, школа.

Тема 2.

Мистецтво Стародавньої Греції. Античний класицизм.

1. Періодизація історії античного мистецтва Греції.
2. Етнічні складові античного мистецтва і стилю.
3. Особливості античного художнього мислення (антропоморфізм, мірність, раціоналізм і ін.).
4. Шляхи реалізації античного стилю: грецький ордер (дорійський, іонійський, корінфський).
5. Відмінні риси дорійського та іонійського стилю.

6. Античний класицизм доби Периклу: «високий стиль» (або «ідеальний, «абсолютний» стиль») в архітектурі та скульптурі.
7. Сильові особливості давньогрецької архітектури (тектонічність, пропорційність, геометричність, ритмічність конструкції, пластичність, живописність, поліхромність і ін.).
8. Риси скульптури «високого стилю» на прикладі творчості *Мирона*, *Поліклета*, *Фідія*.
9. Еволюція стилю у давньогрецькому вазописі: від геометричного і чорнофігурного стилю, до «строного» червонофігурного (*Евфроній*) і розкішного стилю.

Питання для самоперевірки:

На які періоди розподіляється мистецтво Стародавньої Греції?

Які чинники впливають на визначення архітектурного ордеру?

Перелічить головні споруди афінського акрополю. Що нового вони внесли у класичне тлумачення ордерів?

Ключові слова: стиль, етнос.

Семінар: стильова еволюція давньогрецької скульптури.

1. Архаїчна скульптура: ксоани, курси, кори.
2. Скульптура ранньої класики.
3. Скульптура високої класики. Фідій. Мірон. Поліклет.
4. Скульптура пізньої класики. Скопас. Пракситель. Лісіп. Леохар.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

• Загальна

Всеобщая история искусства. В 6 т. М., 1962 – 1965.

Памятники искусства в 5-ти томах (Искусство Древнего Востока; Искусство Древней Греции; Этруски и Древний Рим; Искусство XVII века; Искусство XIX века).

Атлас чудес света. Выдающиеся архитектурные сооружения и памятники всех времен и народов. – М., 1996.

Популярная художественная энциклопедия. В 2 кн. Архитектура, живопись, скульптура, декоративное искусство. – М., 1986.

Искусство стран и народов мира. Архитектура. Живопись. Скульптура.

Графика. Декоративное искусство. В 6 т. – М., 1962 – 1981. (Краткая художественная энциклопедия).

Мастера архитектуры об архитектуре. – М., 1972.

Декоративное искусство /Под ред. В.М.Полевой. – М., 1986. – в 2-х т.
Теория литературных стилей. Современные аспекты изучения. – М., 1982.
История западноевропейского театра. В 8 т. / Под ред. С.Мокульского и др.–
М., 1956-1988.
Алексеев М. Сравнительное литературоведение. – Л., 1983.
Бартенев И.А., Батажкова В.Н. Очерки истории архитектурных стилей:
Учеб.пособие.
Бахтин М. Эстетика словесного творчества. – М., 1979.
Вагнер Г. Искусство мыслить в камне. – М., 1990.
Виньола Д.Б. Правило пяти ордеров архитектуры. / Пер. А.Г. Габричевского.
Жизнеописания Виньолы, Вазари, Данте, Бальоне, Милиция; Пер.
А.И.Венедиктова. Ком.Г.Н.Емельянова. –М.,1939.
Власов В. Стили в искусстве. Словарь. – С.-П., 1995.
Вельфлин Г. Основные понятия истории искусства: Проблема эволюции стиля в
новом искусстве. – СПб., 1994.
Горанов К. Художественный образ и его историческая жизнь. – М., 1970.
Дмитриева Н.А. Краткая история искусств. – М., 1989.
Ермонская В.В. Основы понимания скульптуры. – М., 1964.
Завадская Е. Культура Востока в современном западном мире. – М., 1977.
Иконников А.В. Художественный язык архитектуры. – М., 1987.
Кильчевская Э. От изобразительности к орнаменту. – М., 1968.
Кон-Винер Д. История стилей изобразительных искусств. – М., 1998.
Конрад Н. Запад и Восток. – М., 1972.
Лосев А.Ф. Проблема художественного стиля. – К., 1994.
Лосев А.Ф. Форма. Стил. Выражение. – М., 1995.
Лотман Ю.М. Культура и взрыв // Ю.М.Лотман Семиосфера. С.-П., 2000. – с.
12-149.
Мак-Коркодейл Ч. Убранство жилого интерьера от античности до наших дней.
– М., 1990.
Михайловский И.Б. Теория классических архитектурных форм. – М., 1944.
Соколова Т. Орнамент – почерк эпохи. – Л., 1972.
Станькова Я., Пехар И. Тысячелетнее развитие архитектуры / Пер. с чеш.
В.К.Иванова; Под. ред. В.Л.Глазычева. – М., 1987.
Теория литературных стилей: современные аспекты изучения. – М., 1982.
Холл Д. Словарь сюжетов и символов в искусстве. – М., 1999.
Шестаков В. От этоса к аффекту. – М., 1975.
Шпенглер О. Закат Европы. Т.1.– М., 1993.
Шуази О. История архитектуры. – М., 1937.

• **Античне мистецтво**

Словарь античности. Пер. с нем. – М., 1989.
Аристотель и античная литература. – С., 1978.
Аверинцев С. Образ античности в западноевропейской культуре XX в. // Новое в
современной классической филологии. – М., 1979.

- Аверинцев С.* Древнегреческая поэтика и мировая литература // Поэтика древнегреческой литературы. – М., 1981.
- Алпатов М.В.* Художественные проблемы искусства Древней Греции. – М., 1987.
- Гаспаров М.* Светоний и его время // Светоний Транквилл. Жизнь двенадцати Цезарей. – М., 1964.
- Герцман Е.В.* Античное музыкальное мышление. – Л., 1984.
- Лосев А.Ф.* Античная музыкальная эстетика. – М., 1960.
- Лосев А.Ф.* История античной эстетики. Ранний эллинизм. – М., 1979.
- Лосев А.Ф.* Очерки античного символизма и мифологии. – М., 1993.
- Любимов Л.* Искусство древнего мира. – М., 1980.
- Мережковский Д.* Акрополь. – М., 1991.
- Михаловский И.Б.* Архитектурные формы античности. – М., 1949.
- Полевой В.* Искусство Греции: В 3-х т. – М., 1970.
- Померанцева Н.* Эстетические основы искусства Древнего Египта. – М., 1985.
- Основные черты арабо-мусульманской культуры. – М., 1981.
- Соколов Г.* Римский скульптурный портрет III в. и художественная культура того времени. – М., 1983.
- Фармаковский Б.* Античный идеал демократических Афин. – Пг., 1918.
- Хафнер Г.* Выдающиеся портреты античности: 337 портретов в слове и образе. – М., 1984.